

Dosarul nr. 2r-51/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (judecător Gh. Stratulat)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecători V. Clima, E. Palanciuc și A. Malfi)

DECIZIE

23 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând recursul declarat de ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL,
reprezentată de avocatul Ion Lupașcu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „LKW-Aleks
Spedition“ SRL împotriva lui Marian Railean cu privire la repararea prejudiciului
material și încasarea dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată și la
cererea reconvențională depusă de Marian Railean, reprezentat de avocatul Sergiu
Popușoi, împotriva ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL cu privire la declararea
nulității absolute a contractului de răspundere materială individuală deplină și
încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierilor din 26 septembrie 2018 și 14 noiembrie 2018 ale Curții
de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 08 septembrie 2015, ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL a depus cerere de
chemare în judecată împotriva lui Marian Railean cu privire la repararea
prejudiciului material în sumă de 370 586 de lei și încasarea dobânzii de întârziere
în sumă de 1 619, 41 lei, precum și a cheltuielilor de judecată (vol. I, f.d. 3-7).

Prin hotărârea din 25 aprilie 2016 a Judecătoriei Hâncești, acțiunea înaintată
de ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL a fost admisă integral (vol. I, f.d. 73-76). S-a
încasat în beneficiul ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL, din contul lui Marian
Railean, suma de 370 586 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului material,
dobânda de întârziere în sumă de 1 619, 41 lei, taxa de stat în sumă de 11 166, 16
lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3 000 de lei.

La 01 iulie 2016, Marian Railean a declarat apel împotriva hotărârii din data
de 25 aprilie 2016 a Judecătoriei Hâncești (vol. I, f.d. 72).

Prin decizia din 30 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat de
Marian Railean a fost admis cu casarea integrală a hotărârii din 25 aprilie 2016 a

Judecătoria Hâncești și trimiterea cauzei spre judecare în Judecătoria Chișinău, sediul Centru (f.d. 153-158).

La 30 iunie 2017, Marian Railean, reprezentat de avocatul Sergiu Popușoi a depus cerere reconvențională împotriva ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL cu privire la declararea nulității absolute a contractului de răspundere materială individuală deplină nr. 01/09 din 01 septembrie 2014, încheiat între ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL și Marian Railean și încasarea cheltuielilor de judecată (vol. I, f.d. 178-179).

Prin hotărârea din 08 iunie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, acțiunea inițială înaintată de ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL a fost respinsă ca neîntemeiată și acțiunea reconvențională înaintată de Marian Railean, reprezentat de avocatul Sergiu Popușoi, a fost admisă parțial (vol. I, f.d. 206-212). S-a declarat nulitatea contractului de răspundere materială individuală deplină nr. 01/09 din 01 septembrie 2014, încheiat între ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL și Marian Railean. S-a încasat în beneficiul lui Marian Railean din contul ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5 000 de lei. S-a încasat în beneficiul statului, din contul ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL, taxa de stat în sumă de 100 de lei. În rest, acțiunea reconvențională a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 15 iunie 2018, ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL, reprezentată de avocatul Ion Lupașcu, a declarat apel împotriva hotărârii din 08 iunie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru (vol. I, f.d. 205). Concomitent, apelanta ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL, reprezentată de avocatul Ion Lupașcu, a solicitat amânarea plății taxei de stat până la prima ședință de judecată.

La 03 iulie 2018, Marian Railean, reprezentat de avocatul Sergiu Popușoi, a declarat apel împotriva hotărârii din 08 iunie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru (vol. I, f.d. 205A).

Prin încheierea din 26 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea apelantei ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL cu privire la amânarea plății taxei de stat la depunerea cererii de apel, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Marian Railean, reprezentat de avocatul Sergiu Popușoi, și cererii de apel depuse de ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL, reprezentată de avocatul Ion Lupașcu, cu acordarea unui termen de 15 zile de la data recepționării prezentei încheierii pentru lichidarea deficiențelor cererilor de apel, prin depunerea cererii de apel motivate de către apelantul Marian Railean și de către ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL a cererii de apel motivate și dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 8 449, 62 lei. S-a explicat că lichidarea deficiențelor de formă și conținut ale apelului generează examinarea cauzei în ordine de apel, în contradictoriu – restituirea apelului, care se va dispune de către Colegiu, fără citarea participanților la proces.

La 26 octombrie 2018, ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL, reprezentată de avocatul Ion Lupașcu, a declarat recurs împotriva încheierii din 26 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și amânarea plății taxei de stat (vol. I, f.d. 233-234).

Prin încheierea din 14 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cererea de apel depusă de ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL, reprezentată de avocatul Ion

Lupașcu, a fost restituită din motiv că apelanta ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL nu a îndeplinit în termen toate indicațiile instanței de apel din încheierea din 26 septembrie 2018 (vol. I, f.d. 243-245).

La 11 decembrie 2018, ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL, reprezentată de avocatul Ion Lupașcu, a declarat recurs împotriva încheierilor din 26 septembrie 2018 și 14 noiembrie 2018 ale Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acestora, amânarea plății taxei de stat și restituirea cauzei în instanța de apel pentru judecarea cererii de apel depuse de ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL, reprezentată de avocatul Ion Lupașcu (vol. I, f.d. 248-249).

În motivarea recursului, ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL, reprezentată de avocatul Ion Lupașcu, a invocat că în situația în care nu a avut posibilitatea de a achita taxa de stat la depunerea cererii de apel, iar instanța de apel i-a acordat un termen prea restrâns pentru achitarea taxei de stat, această circumstanță îi îngreuează accesul la justiție și face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului, fapt ce contravine prevederilor art. 20 din Constituție și art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Recurenta a precizat că la 26 octombrie 2018, a atacat în mod separat încheierea din 26 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Recurenta a indicat că încheierea judecătorească prin care nu se dă curs cererii de apel exclude examinarea în fond a apelului și, ca urmare, înlătură și posibilitatea de a ataca această încheiere odată cu fondul cauzei, după cum prevede art. 368 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Aici, recurenta a subliniat că, Codul de procedură civilă nu stipulează în mod expres dreptul de a ataca încheierea judecătorească prin care nu se dă curs cererii de apel odată cu încheierea de restituire a cererii de apel, ceea ce denotă o contradicție dintre norma art. 368 alin. (3) și norma art. 429 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

Astfel, recurenta consideră că prin prisma Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, contradicția menționată urmează a fi interpretată în favoarea sa.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul relevă că avocatul Ion Lupașcu a recepționat încheierile contestate la data de 26 noiembrie 2018, prin intermediul poștei electronice liga_jur@rambler.ru (f.d.247 vol. I), indicată în mandatul avocatului Ion Lupașcu (f.d.168 vol. I).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenta ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL, reprezentată de avocatul Ion Lupașcu a declarat recurs împotriva încheierilor din 26 septembrie 2018 și 14 noiembrie 2018 ale Curții de Apel Chișinău, la data de 11 decembrie 2018, în interiorul termenului prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă.

Verificând legalitatea încheierilor contestate, în limitele invocate în recurs, prin prisma respectării de către instanța de apel a normelor de drept procedural, la emiterea acesteia, Colegiul, consideră că, instanța de apel corect a respins cererea privind amânarea plății taxei de stat până la prima ședință de judecată și nu a dat

curs cererii de apel, or, apelanta ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL, la cererea de apel nemotivată depusă la data de 15 iunie 2018, nu a anexat probe, întru confirmarea lipsei mijloacelor financiare la momentul depunerii cererii de apel nemotivate (f.d.205 vol. I).

Conform art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În corespundere cu dispozițiile art. 83 alin. (2) Cod de procedură civilă, în acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

În conformitate cu art. 84 din Codul de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizînd pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Astfel, conform art. 3 alin.(1), lit. a) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, pentru cererile de chemare în judecată, privitor la litigiile cu caracter patrimonial, cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil, tariful taxei de stat se stabilește în cuantum de 3% din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar nu mai puțin de 150 lei și nu mai mult de 25000 lei de la persoanele fizice și nu mai puțin de 270 lei și nu mai mult de 50000 lei de la persoanele juridice.

În conformitate cu art. 3 alin. (1), lit. j) Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești, taxa de stat constituie 75% din taxa, ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată, sau altei cereri (plîngerii), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 75% din taxa calculată din suma contestată.

Totodată, conform art. 86 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecătorul, pînă la acceptarea cererii de chemare în judecată, soluționează cererile părților privind amînarea sau eşalonarea plății taxei de stat ținînd cont de situația lor materială.

Colegiul reține că, ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL în cererea de apel nemotivată, depusă la data de 15 iunie 2018, împotriva hotărârii din 08 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a solicitat amînarea achitării taxei de stat pînă la prima ședință de judecată, pentru cererea de apel, însă nu a indicat care sunt

temeiurile acestei solicitări și nici nu a anexat careva probe, întru confirmarea lipsei mijloacelor financiare la momentul depunerii cererii de apel nemotivate.

Or, în conformitate cu art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Prin urmare, instanța de apel a stabilit corect că apelanta ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL nu a prezentat probe pertinente și admisibile, care ar confirma imposibilitatea achitării de către aceasta a taxei de stat la momentul depunerii cererii de apel nemotivate, fapt ce a impus respingerea cererii de amânare de la plata taxei de stat, pentru cererea de apel declarată de ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că Curtea de Apel Chișinău în mod just și corect a respins cererea de amânare de la plata taxei de stat la declararea apelului împotriva hotărârii din 08 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acordând apelantului termen pentru prezentarea dovezii plății taxei de stat pentru cererea de apel.

Or, apelanta ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL, solicitând scutirea de plata taxei de stat la depunerea cererii de apel nemotivat împotriva hotărârii din data de 08 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, nu a prezentat probe, întru confirmarea lipsei mijloacelor financiare, prin urmare în virtutea legii aceasta este ținută să achite taxa de stat la declararea apelului.

Recurenta ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL contrar cerințelor procedurale în vigoare, a omis să prezinte în susținerea cererii cu privire la amânarea de plata taxei de stat pentru cererea de apel, probe suficiente și convingătoare, ce ar demonstra imposibilitatea acesteia, de a achita cuantumul stabilit al taxei de stat la depunerea cererii de apel, în acest sens concluzia instanței de apel fiind una legală și corectă.

Totodată, Colegiul constată că, nu poate reține spre soluționare în instanța de recurs cererea privind amânarea de plata taxei de stat pentru cererea de apel, depusă de ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL împotriva hotărârii din 08 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, or, la cererea de recurs nu sunt anexate careva probe, în acest sens.

Instanța de recurs consideră necesar de a menționa și faptul că în circumstanțele litigiului dedus judecării, prin concluzia instanței de apel de a respinge cererea de amânare de plata taxei de stat pentru cererea de apel și de a nu da curs cererii de apel, nu se încalcă dreptul ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL privind liberul acces la justiție, prevăzut atât de legislația internă cât și de cea internațională.

Mai mult, Colegiul reține că ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL, reprezentată de avocatul Ion Lupașcu, încă la data de 15 iunie 2018, a depus cererea de apel nemotivată împotriva hotărârii din 08 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, dar apelanta nu a achitat nici parțial taxa de stat, deși a avut suficient timp la dispoziție pentru a-și demonstra buna-credință și diligența în această privință.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de drepturi, dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Colegiul reține că concluzia dată de instanța de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că dreptul la un tribunal nu este absolut, or acesta poate fi supus unor diverse limitări de ordin pecuniar (plata taxei de stat) sau procedural (autorizație prealabilă).

Astfel, instanța de recurs relevă că încheierea din 26 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea apelantei ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL cu privire la amânarea plății taxei de stat la depunerea cererii de apel, este una legală și întemeiată.

În subsidiar, se va menționa că încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2018, nu a fost contestată în partea indicației privind acordarea unui termen pentru prezentarea cererii de apel motivate, din care considerente instanța de recurs nu va verifica legalitatea încheierii contestate în această parte.

Totodată, Colegiul relevă că începând cu data de 01 iunie 2018, în conformitate cu art. 368 alin. (3) din Codul de procedură civilă, încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată odată cu fondul.

Art. 423 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că încheierea dată în primă instanță poate fi atacată cu recurs, separat de hotărâre, de către părți și de ceilalți participanți la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi, precum și în cazurile în care încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului.

Astfel, procesul în instanța de apel poate fi desfășurat mai departe fără amânarea achitării taxei de stat să fie soluționată în mod irevocabil. Or, în cazul în care instanța de apel respinge în mod neîntemeiat cererea privind amânarea, achitării taxei de stat, iar în final, această soluție duce la restituirea cererii de apel, justițiabilul vizat va avea posibilitatea de a ataca încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii de apel odată cu încheierea de restituire a cererii de apel.

Prin urmare, Colegiul conchide că legislația în vigoare nu prevede dreptul ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL de a ataca în mod separat încheierea din data de 26 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în partea respingerii cererii de amânare a achitării taxei de stat.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Colegiul constată că apelanta ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL nu a îndeplinit în termen indicația legală și întemeiată a instanței de apel ce ține de prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 8 449, 62 lei din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Astfel, prin încheierea din 26 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, i s-a acordat ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL un termen de 15 zile de la data recepționării prezentei încheierii pentru prezentarea cererii de apel motivate și dovezi de plată a taxei de stat în sumă de 8 449, 62 lei. Deși apelanta ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL a recepționat încheierea din 26 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău la data de 19 octombrie 2018, conform trimiterii poștale DS2100632476AS (f.d.235 vol. I), aceasta nu a prezentat dovada de achitare a taxei de stat în sumă de 8 449, 62 lei, pînă la 05 noiembrie 2018, cînd a expirat termenul de înlăturare a neajunsurilor indicat de instanța de apel.

Ori, în conformitate cu art. 112 alin. (2) Cod de procedură, dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare.

Respectiv, ținînd cont de faptul că ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL a recepționat încheierea din 26 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău la data de 19 octombrie 2018, termenul de 15 zile a expirat la 03 noiembrie 2018, zi de sîmbătă, iar următoarea zi lucrătoare este 05 noiembrie 2018.

Articolele 113 alin. (1) și 10 alin. (1) Codul de procedură civilă, prevăd că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător). Sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Prin urmare, Colegiul consideră că instanța de apel corect a aplicat sancțiunea procedurală prevăzută la art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă și a restituit cererea de apel declarată de ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că recursul declarat de ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL, reprezentată de avocatul Ion Lupașcu, este neîntemeiat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul împotriva încheierilor din 26 septembrie 2018 și 14 noiembrie 2018 ale Curții de Apel Chișinău cu menținerea acestor încheieri.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL, reprezentată de avocatul Ion Lupașcu.

Se menține încheierea din 26 septembrie 2018 și încheierea din 14 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „LKW-Aleks Spedition“ SRL împotriva lui Marian Railean cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea dobînzii de întîrziere și a cheltuielilor de judecată; și la cererea reconvențională depusă de Marian Railean, reprezentat de avocatul Sergiu Popușoi, împotriva ÎM „LKW-Aleks Spedition“

SRL cu privire la declararea nulității absolute a contractului de răspundere materială individuală deplină și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan